今日中国

КИТАЙ днес

www.kitajdnes.com

Международен форум за глобално управление в Сюн'ан, провинция Хъбей

▶▶| стр. 10

Година XVI, брой 44, 6 – 12 ноември 2026

0,51 €

След срещата на Си Дзинпин с германския президент: Китай и Германия ще засилят практическото сътрудничество

Китайският лидер подчерта също, че Пекин разглежда ЕС като партньор и подкрепя развитието на отношенията.

2

Американският търговски гигант Walmart планира да продължи разрастването си в Китай

Американският гигант в търговията на дребно и собственик на популярната в Китай верига Sam's Club увеличава присъствието си на китайския пазар, съобщава Радио Китай за чужбина.

7

От редактора

Китай – модел за добро управление

Петият пленум на 20-ия Централен комитет на Китайската комунистическа партия, проведен от 26 до 29 октомври, предостави на света важна възможност да се запознае по-добре с модела на управление на ККП и Китай.

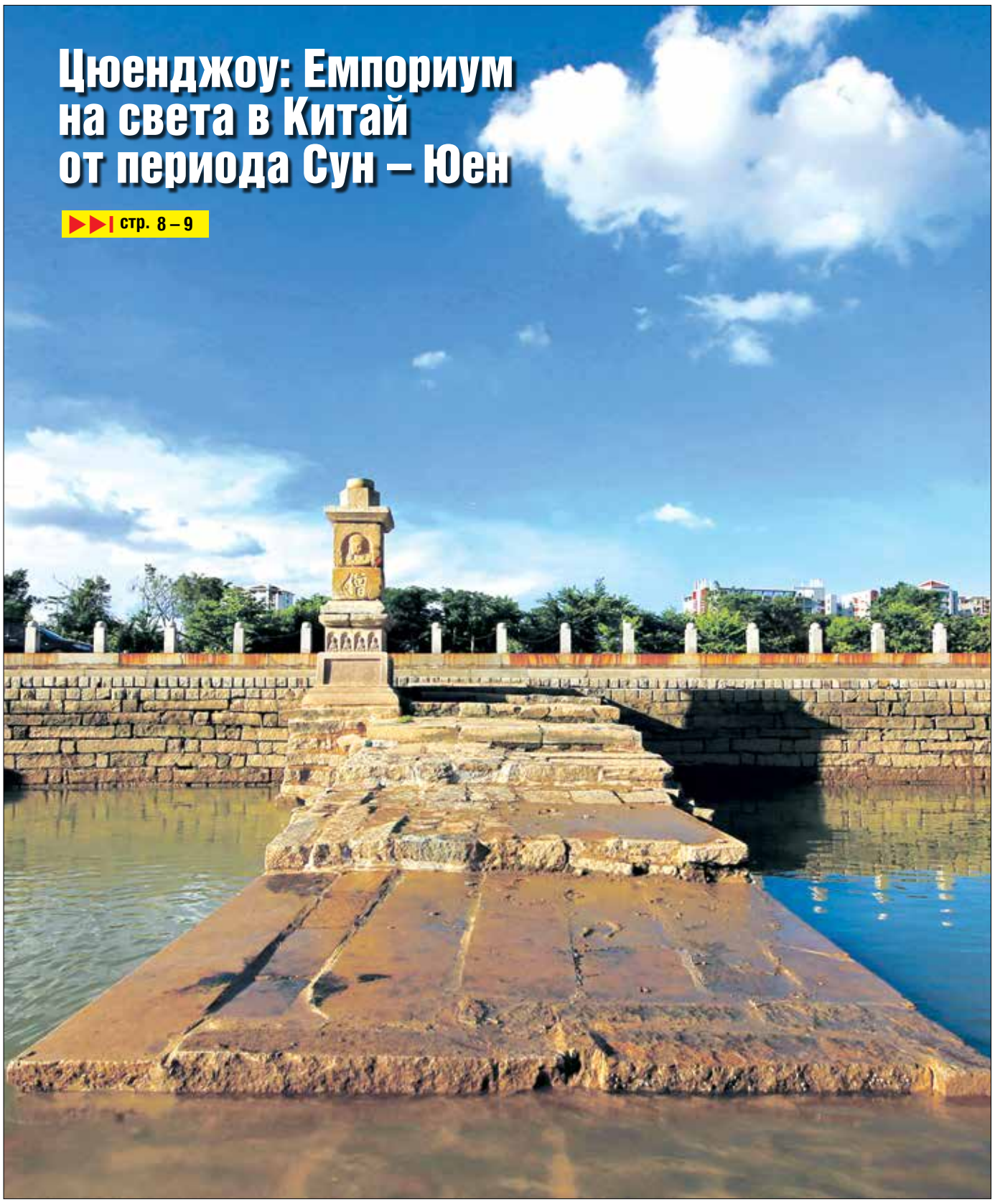
„Тази година се навършват 105 години от основаването на ККП, а също така започва изпълнението на 15-ия петгодишен план за социално-икономическо развитие. В Китай и в самата ККП ще продължи работата по пречистване, усъвършенстване, обновяване и укрепване“, припомня в свои коментар Радио „Китай“.

Един от големите акценти на политическите решения, взети на най-високо колективно ниво в Пекин, е именно повишаването на изискванията за борба с корупцията, за политически морал на всички управленски нива, за прозрачно и честно управление, което работи за интересите на хората, а не за личния или корпоративния интерес.

През годините на своето управление Си Дзинпин се доказа като безкомпромисен борец с корупцията, като лидер, формулирал и постоянно доразвиващ единен модел за развитието на Китай в рамките на социализма с китайска специфика, а и на все по-сложните глобални процеси на принципа на общността на споделената съдба!

И наистина – китайският модел на управление, чийто флагман е Китайската комунистическа партия начело с председателя Си, все повече изпъква като най-добрия пример за света – за политическата стабилност и мирната външна политика знае цял свят, за икономическите и технологичните свръхпостижения – също. Животът в Китай все повече е живот в бъдещето днес! Все по-ясни са и предимствата на китайския модел пред тези на неолибералните „отворени“ общества, които са в системна и очевидна за всички криза. Китайският модел е най-добрият по най-най-ясната причина – от ден на ден и от година на година той подобрява живота на милиард и половина човека!

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Цюенджоу: Емпориум на света в Китай от периода Сун – Юен

▶▶| стр. 8 – 9

Световната конференция за каналите 2026

13

Маестро Найден Тодоров в Шанхай

14

9 772603 481029 00044

След срещата на Си Дзинпин с германския президент: Китай и Германия ще засилят практическото сътрудничество

Китайският лидер подчерта също, че Пекин разглежда ЕС като партньор и подкрепя развитието на отношенията между двете страни чрез диалог и сътрудничество

На 30 октомври в Пекин китайският председател Си Дзинпин проведе разговори с германския президент Франк-Валтер Щайнмайер, който е на държавно посещение в Китай. Си Дзинпин заяви, че повече от половин век след установяването на дипломатическите отношения Китай и Германия поддържат стабилно и високо равнище на сътрудничество. Като втората и третата по големина икономики в света двете страни носят важна отговорност за развитието на отношенията между Китай и ЕС и за стабилността на световната икономика. Той призова за засилване на комуникацията и сътрудничеството, основани на взаимно уважение и равнопоставеност. Китай е готов да задълбочи партньорството си с Германия в областта на изкуствения интелект, зеленото развитие, цифровата икономика, търговията с услуги и културния обмен.

Си Дзинпин подчерта също, че Китай разглежда ЕС като партньор и подкрепя развитието на отношенията между двете страни чрез диалог и сътрудничество. Той изрази надежда Китай и Европа да работят заедно за по-справедлив международен ред и приобщаваща глобализация.

Германският президент Франк-Валтер Щайнмайер заяви, че е впечатлен от бързото развитие на Китай и изрази уважение към постигнатите от страната резултати. Той подчерта, че Германия твърдо се придържа към политиката за „един Китай“ и желае да задълбочи сътрудничеството с Пекин в търговията, науката и технологиите, изкуствения интелект, опазването на околната среда и културата.

Председателят Си: Строгото вътрешнопартийно управление е ключово за запазването на характера и чистотата на ККП

Генералният секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин представи разяснения по проекта за решение за последователно налагане на всеобхватно и строго вътрешнопартийно управление. Той подчерта, че изграждането на ККП е от решаващо значение за нейното бъдеще и за успеха на политиката на страната.

По думите му строгият вътрешнопартиен контрол е необходимо условие за запазване на авангардния характер и чистотата на ККП, както и за укрепване на дългосрочното й управление. Той е важен и за партийното единство и сплотеността между членовете на партията, армията и народа.

Си Дзинпин подчерта, че ефективното партийно управление е необходимо и за изпълнението на историческата мисия на ККП, и за устойчивото развитие на страната.

Петият пленум на 20-ия ЦК на ККП, проведен от 26 до 29 октомври, предостави на света възможност да се запознае по-добре с модела на управление на ККП и Китай.

Най-важният резултат от широко отразяваното пленарно заседание беше разглеждането и приемането на „Решение на ЦК на ККП по някои важни въпроси, свързани с последователното прилагане на всеобхватното и строго управление на партията“. С него се определят стратегическите насоки за продължаване на тази политика. „Важна среща, която ще остане в историята“, „под ръководството на идеите на Си Дзинпин за партийното строителство ККП ще подобри управлението на държавата и ще поведе народа по пътя на модернизацията в китайски стил“, „съдържанието на комюникето от пленума е ценен урок за всяка политическа партия, която иска да укрепи обществената си подкрепа“ – това са част от положителните оценки и коментари на международната общност.

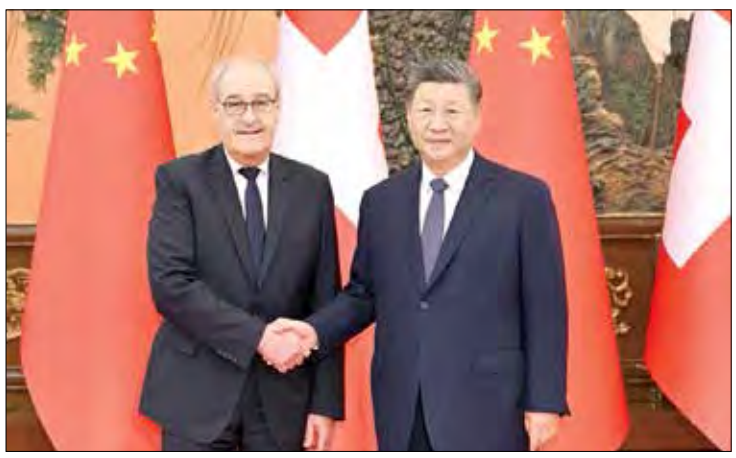
Тази година се навършват 105 години от основаването на ККП, а също така започва изпълнението на 15-ия петгодишен план за социално-икономическо развитие. На фона на дълбоките промени в международната обстановка, в Китай и в самата ККП ще продължи работата по пречистване, усъвършенстване, обновяване и укрепване. Партията ще обединява и води китайския народ в преодоляването на трудностите и предизвикателствата по пътя напред и ще работи за изграждането на силна държава и осъществяването на националното възраждане чрез модернизация в китайски стил.

Моделът на управление на ККП и Китай ще продължи да дава нов тласък на реформите в политическите партии и държавното управление по света, да допринася за по-голяма предвидимост в глобалното развитие и да обогатява историята на човешката политическа цивилизация с китайския опит.

КНР и Швейцария ще задълбочат сътрудничеството си в областта на търговията, науката и иновациите

Китайският председател Си Дзинпин се срещна на 30 октомври в Пекин с президента на Швейцарската конфедерация Ги Пармелин, който е на работно посещение в Китай.

Си Дзинпин заяви, че Швейцария е важен партньор на Китай в Европа и двете страни са пример за успешно сътрудничество, основано на равнопоставеност, иновации и взаимна изгода.

Той подчерта, че в условията на нарастващ протекционизъм свободната търговия е важна основа на китайско-швейцарските отношения. Двете страни трябва да задълбочат сътрудничеството си в областта на цифровата икономика, зелената енергетика и изкуствения интелект, както и да подкрепят отворената световна икономика и многостранното сътрудничество.

Швейцарският президент Ги Пармелин заяви, че страната му твърдо се придържа към политиката за „един Китай“ и високо цени дългогодишното партньорство с Пекин. Той отбеляза, че успешното приключване на преговорите за актуализиране на споразумението за свободна търговия ще даде нов тласък на двустранните отношения.

Пармелин изрази готовност за задълбочаване на сътрудничеството в търговията, инвестициите, научните изследвания и иновациите, както и за съвместна подкрепа на многостранната система и свободната търговия.

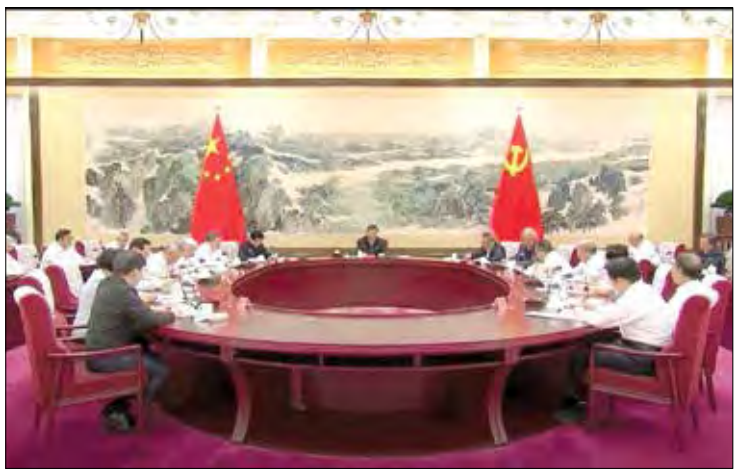
След срещата двамата държавни лидери станаха свидетели на подписването на протокола за актуализиране на Споразумението за свободна търговия между Китай и Швейцария, както и на редица документи за сътрудничество в областта на науката, заетостта и медиите.

中共中央召开党外人士座谈会 习近平主持并发表重要讲话

中共中央8月21日在中南海召开党外人士座谈会，就中共中央关于持之以恒推进全面从严治党若干重大问题的决定听取各民主党派中央、全国工商联负责人和无党派人士代表的意见建议。中共中央总书记习近平主持座谈会并发表重要讲话强调，治国必先治党，强国必先强党。越是长期执政，越是承平日久，越是环境复杂，越要增强忧患意识、做到居安思危，持之以恒推进全面从严治党，确保中国共产党始终成为中国特色社会主义事业的坚强领导核心。

中共中央政治局常委王沪宁、蔡奇、李希出席座谈会。

座谈会上，民革中央主席郑建邦、民盟中央主席丁仲礼、民建中央主席郝明金、民进中央主席蔡达峰、农工党中央主席何维、致公党中央主席蒋作君、九三学社中央主席武维华、台盟中央主席苏辉、全国工商联主席高云龙、无党派人士代表李卫先后发言。他们对中共中央关于持之以恒推进全面从严治党若干重大问题的决定稿表示完全赞同，一致认为中共十八大以来，在以习近平同志为核心的中共中央坚强领导下，全面从严治党取得伟大成就，开辟了百年大党自我革命新境界，推动党和国家事业取得历史性成就、发生历史性变革，党和人民赢得强党强国的历史主动。大家还就深入学习贯彻习近平党建思想、加强党的创新理论武装、树立和践行正确政绩观、强化政治引领、推动人民监督与党的自我革命同向发力、优化考核评价和问责机制、重视提升干部科学素养、加强对权力运行的制约和监督、讲好新时代中国共产党故事、广泛宣传全面从严治党伟大成就等提出意见建议。

在认真听取大家发言后，习近平发表重要讲话。他指出，中共中央就党的重要文件和国家重大方针政策听取各民主党派中央、全国工商联负责人和无党派人士的意见，是全过程人民民主特别是社会主义协商民主的重要体现。今年2月，中共中央委托中央统战部专门征求了党外人士对中共二十届五中全会议题的意见。大家在刚才发言中提出了很好的意见建议，中国人将认真研究吸收。他代表中共中央向大家表示感谢。

习近平强调，办好中国的事情关键在中国共产党、关键在全面从严治党。中共十八大以来，中国人坚定不移推进全面从严治党，中国共产党在革命性锻造中更加坚强有力。同时要看到，随着世情国情党情发生深刻变化，全面从严治党面临许多新情况新问题。要站在保持党的先进性和纯洁性、巩固党的执政地位、实现党的使命任务的战略高度，坚定信心、保持定力，切实把中国共产党治理好、建设强。

习近平指出，持之以恒推进全面从严治党，要持续在解决党内突出问题上下功夫。要坚持目标导向和问题导向相结合，把党情的新变化和党的建设面临的新形势把握准、分析透，结合新的实际研究有效管用的对策举措。解决党内存在的问题，首先要立足于中国共产党的自身力量，不断实现党的自我净化、自我完善、自我革新、自我提高；还要依靠人民的支持，主动接受人民监督，虚心听取群众批评，把人民群众的拥护和支持转化为持之以恒推进全面从严治党的强大动力。

习近平强调，推进新时代党的建设新的伟大工程，必须坚持系统思维，加强前瞻性思考、全局性谋划、整体性推进。要深入学习贯彻新时代党建思想，坚持和加强党中央集中统一领导，坚持严的基调不动摇，健全全面从严治党体系，以党的政治建设为统领，全面推进党的各方面建设。要坚持党性党风党纪一起抓，正风肃纪反腐相贯通，把管人、管事、管权有机结合起来，把锤炼党性、提高能力、净化生态统一起来。要坚持以上率下，从领导干部抓起严起，强化教育管理监督，引导党员、干部做到慎独慎初慎微、自重自省自警自励。

习近平指出，要坚持好、发展好、完善好中国新型政党制度。希望各民主党派、工商联和无党派人士不忘多党合作初心，坚定拥护中国共产党领导，不断夯实共同思想政治基础，积极建言资政，发挥好民主监督职能，做中国共产党的好参谋、好帮手、好同事。

尹力、石泰峰、李干杰、李书磊、李鸿忠、何立峰、陈文清、刘金国、王小洪、张升民、吴政隆、穆虹，中共中央、国务院有关部门负责人出席座谈会。

出席座谈会的党外人士还有邵鸿、何报翔、王光谦、秦博勇、朱永新、杨震和张恩迪、安立佳、吴晨等。

秋粮收购有序推进 中储粮助力农民“种粮卖得出”

当前，全国秋粮收购工作正有序展开。记者从中储粮集团获悉，截至10月28日，中储粮集团已向社会公布最低收购价收储库点140余个、仓容330多万吨。后续将根据收购进度适时增加收储库点，切实维护种粮农民利益，助力守住农民“种粮卖得出”的底线。

据了解，今年国家继续在稻谷主产区实行最低收购价政策，经国家有关部门批准，中储粮集团先后在湖北、湖南、河南、安徽、江苏、江西省内符合条件的地区启动2026年中晚稻最低收购价执行预案。

10月14日，湖南省启动最低收购价执行预案。中储粮集团湖南分公司目前已分四批启动近20个收储库点，累计收购超6万吨。辖区直属库协同地方有关部门持续开展售粮服务。

中储粮益阳直属库统筹质检、仓储业务骨干组建“前置预检服务队”，为辖区农户免费提供专业的稻谷质量预检服务。服务队通过上门预检，把移动检测车开到种粮大户、烘干厂、粮食经纪人和农户家门口，让农户足不出户就能全面掌握粮食质量情况。

河南省于10月15日启动最低收购价执行预案，信阳、南阳、驻马店同步开展最低收购价收购。中储粮河南分公司多措并举，抓实抓细各项工作，平稳有序推进中晚稻收购工作。截至目前，已启动库点50多个，超过往年同期水平。

为有效应对今年“开秤即高峰”的收购形势，河南分公司举全辖区之力，延续近两年最低收购价稻谷收购“跨市结对包库”支援模式，从没有稻谷托市收购任务的直属企业抽调200余名业务骨干、组成30个工作组抵达收购量大的信阳地区。承担最低收购价收购的库点统筹调配机械设备，增设作业线、延长作业时长，全力减少售粮等待时间。

仓廪实，天下安。中储粮集团相关负责人表示，中储粮集团各相关分公司将持续做好秋粮收购工作，确保国家惠农政策高效落实，助力粮农舒心售粮、秋粮顺利归仓。

2026山东（烟台）海上风电综合应急演习举行

第十四届澜沧江•湄公河流域国家文化艺术节28日在云南省西双版纳傣族自治州景洪市开幕。来自澜湄流域的中外艺术家齐聚一堂，以文化艺术为纽带，共叙友谊、共促交流。

当晚，景洪市曼听御花园剧场歌舞欢腾。以“共饮一江水•同为一家人”为主题的开幕式文艺晚会上，澜湄流域各国特色节目轮番上演，为观众呈现了一场多元文化交融的艺术盛宴。晚会尾声，中外演职人员共同表演歌舞《一起飞翔》，表达澜湄六国人民携手前行、共创美好未来的愿望。

本届艺术节期间，还将举办“一条大河”西双版纳国际影像展、“澜湄好物嘉年华”“雅集•茶乐和鸣”等系列活动，进一步促进流域国家人文交流与文旅合作。

澜沧江•湄公河流域国家文化艺术节源于1992年创办的“澜沧江•湄公河流域六国边境地区文化艺术节”，2011年正式更名为现用名称。经过30多年发展，艺术节已逐步成为流域各国展示多元文化、促进文明互鉴、增进民间友谊的重要平台。

Активна външнополитическа дейност на председателя Си Дзинпин

Приятелството между Китай и Оман има дълга история и широки перспективи за развитие, заяви китайският лидер на среща със султан Хайтам бин Тарик ал Саид

Сутринта на 2 ноември китайският председател Си Дзинпин проведе разговори в Пекин със султана на Оман Хайтам бин Тарик ал Саид, който е на държавно посещение в Китай.

Си Дзинпин посочи, че приятелството между Китай и Оман има дълга история, дълбоки корени, здрава основа и широки перспективи за развитие. През последните години политическото доверие между двете страни непрекъснато се укрепва, сътрудничеството на основата на взаимната изгода постига богати резултати, а традиционното приятелство се е утвърдило дълбоко в сърцата на двата народа. Китай е готов да работи заедно с Оман за издигане на стратегическото партньорство между двете страни на по-високо равнище, за да се подобри благосъстоянието на двата народа и да се допринесе за мира, стабилността и просперитета в региона.

Хайтам ал Сайд заяви, че Оман и Китай поддържат традиционно приятелство и винаги са се отнасяли един към друг с взаимно уважение и доверие. Оман твърдо се придържа към принципа за „един Китай“ и подкрепя усилията на Китай за защита на националния суверенитет и териториалната си цялост. Той изрази надежда двете страни да открият още възможности за сътрудничество, да изградят партньорство, ориентирано към бъдещето, и да изведат двустранните отношения на още по-високо равнище.

Поздравителни послания по случай 55-ата годишнина от установяването на дипломатически отношения между КНР и Перу

На 2 ноември китайският председател Си Дзинпин и президентът на Перу Кейко Фухимори си размениха поздравителни послания по повод 55-ата годишнина от установяването на дипломатически отношения между двете страни.

Си Дзинпин отбеляза, че Китай и Перу са всестранни стратегически партньори, а протоколът за актуализиране на споразумението за свободна търговия между Китай и Перу е влязъл в сила на 1 ноември. Очаква се той ефективно да насърчи висококачественото развитие и надграждането на икономическото и търговското сътрудничество между двете държави, придавайки нов импулс на развитието на двустранните отношения. „Отдавайки голямо значение на развитието на връзките между Китай и Перу, изразявам готовност да работя заедно с президента Кейко Фухимори, използвайки 55-ата годишнина като нова отправна точка, за издигане на отношенията между двете страни на по-високо ниво, което ще донесе по-големи ползи за народите на двете държави“, написа Си Дзинпин.

Кейко Фухимори заяви, че двете нации са изградили здрави връзки на приятелство, взаимно уважение и сътрудничество. Перу потвърждава твърдата си привързаност към принципа за „един Китай“ и изразява готовност да продължи да укрепва политическия диалог и сътрудничеството с Китай.

Уан И и Али Багери обсъдиха възстановяване на мира в Близкия изток

Китайският външен министър Уан И се срещна на 2 ноември в Пекин със заместник-секретаря на Върховния съвет за национална сигурност на Иран Али Багери.

По време на разговора им Уан И заяви, че продължаващите военни действия в Близкия изток и разпространението им извън региона правят диалога и преговорите единствения път към разрешаване на кризата. Той подчерта, че Китай е готов да продължи да работи с всички заинтересовани страни за възстановяване на мира в региона, следвайки инициативите и предложенията на китайския председател Си Дзинпин за успокояване на напрежението.

От своя страна Али Багери заяви, че Иран ще защитава решително своята сигурност, суверенитет и териториална цялост и ще се противопоставя на опитите за налагане на сила и заплахи. Същевременно Техеран е готов да поддържа контакти и да води преговори с всички страни с цел постигане на мир и стабилност в региона.

Багери изрази признателност за инициативите на Си Дзинпин и за последователната подкрепа на Китай за многостранното сътрудничество, както и надежда, че Пекин ще играе още по-значима роля за международния и регионалния мир. Той заяви също готовността на Иран да работи за стабилни двустранни отношения и за задълбочаване на сътрудничеството с Китай в международните и многостранните организации.

Китай отчете значителен ръст на запасите си от злато и стратегически минерали

Китай е установил значително увеличение на запасите си от злато, никел, рений и други стратегически полезни изкопаеми след национална преоценка на минералните ресурси.

Преоценката показва, че установените запаси от рений са нараснали с над 200 %. Увеличението при златото се равнява на ресурсите на 50 големи находища, а при никела – на 30. Значителен ръст е отчетен и при запасите от още 13 минерала, сред които галий, германий и индий. Ресурсите от галий, индий, тантал и ванадий са се увеличили с количества, съответстващи на над 10 големи находища за всеки от тези метали.

Мащабното проучване започна през 2024 г. и обхваща 17 стратегически минерала в над 1800 действащи мини и големи и средни по размер минни райони. В списъка влизат галий, германий, индий, хромит, никел, кобалт, цирконий, хафний, ниобий, тантал, ванадий, редкоземни елементи, рений, калиеви соли, злато, манган и хелий.

В рамките на едногодишната оценка са установени и допълнителни ресурси от съпътстващи и нискосъдържащи руди, чието икономически рентабилно извличане вече е възможно благодарение на развитието на технологиите и промените в пазарните условия.

Отделно китайските власти съобщиха за откриването на голямо находище на циркони пясъци в окръг Байчън, Синдзян-уйгурски автономен регион. Установените ресурси се равняват на тези в над 40 големи находища на циркон. В района е открито и съпътстващо свръхголямо находище на хафний.

Цирконият и хафният са стратегически метали с важно приложение в ядрената енергетика и космическата индустрия. Цирконият се използва за облицовка на ядреното гориво в реакторите и за производството на високотемпературни сплави в авиацията и космонавтиката. Хафният намира приложение в управляващите пръти на ядрените реактори, ракетните двигатели и топлинните щитове на космическите апарати.

Министерството на природните ресурси отчита и нови резултати от геоложките проучвания през 2026 г. Сред тях са откриването на медни и златни ресурси в Чатин, провинция Анхуей, както и на първото в Китай изцяло скрито под земната повърхност свръхголямо находище на олово и цинк с високо съдържание на метали и значителна мощност на рудното тяло в Джугунтан, провинция Гуейджоу.

Всеобхватно укрепване на вътрешнопартийното управление: опитът и задачите на ККП

Генералният секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин подчерта на тържественото заседание по случай 105-ата годишнина от основаването на Китайската комунистическа партия: „Трябва да изградим доверие, да продължим борбата и упорито да напредваме във всеобхватното укрепване на вътрешнопартийното управление

Генералният секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин подчерта на тържественото заседание през юли по случай 105-ата годишнина от основаването на Китайската комунистическа партия: „Трябва да изградим доверие, да продължим борбата и упорито да напредваме във всеобхватното укрепване на вътрешнопартийното управление.“

Всъщност всеобхватното укрепване на вътрешнопартийното управление е водещата тема на партийното изграждане в новата ера. Необходимо е да се гарантира, че ККП винаги ще остане солидното водещо ядро на каузата на социализма с китайска специфика, подчертават в публикуван от CGTN в руския сайт на Радио Китай за чужбина анализ двамата автори: Джоу Джиабин, заместник-декан, Институт по история на ККП и партийно строителство, Китайски университет „Жънмин“, и Ю Личу, научен сътрудник, Институт по история на ККП и партийно строителство, Китайски университет „Жънмин“.

От 18-ия национален конгрес на ККП стратегическата задача за национално възраждане е изпълнена на фона на глобални промени. Скоростта на промените, мащабът на задачите, броят на противоречията, рисковете и предизвикателствата са безпрецедентни. Това поставя нови и по-големи изисквания към националното управление и укрепването на партийното строителство, посочват авторите на анализа.

Въпреки че от началото на политиката за реформи и отваряне са постигнати огромни успехи в партийното строителство, недостатъчното и стриктно управление в рамките на ККП е довело до нови проблеми, които сериозно са подкопали имиджа и авторитета на партията, ограничили са нейните управленски възможности и са навредили на отношенията между партията, кадрите и масите.

Именно при тези обстоятелства ЦК на ККП, ръководен от Си Дзинпин, правилно е оценил ситуацията и е поставил важната задача за всестранно укрепване на вътрешнопартийното управление. Между 18-ия и 19-ия национален конгрес на ККП постепенно се е разгърнала работа за всестранно укрепване на вътрешнопартийното управление.

Централният комитет на ККП подкрепя и укрепва на практика всеобхватното партийно ръководство и продължава да задълбочава реформата на партийните и държавните институции. Системата от ръководни институции на партията непрекъснато се усъвършенства, а методите на ръководство стават все по-научни. Борбата с корупцията постигна решителна победа и сериозните скрити опасности в партията, държавата и армията бяха елиминирани.

Широката практика на всестранно укрепване на вътрешнопартийното управление в новата ера показва, че няма място за самодоволство в партийното управление и строгия надзор. С влизането в 15-ия петгодишен план настъпиха нови промени във вътрешната и международната среда и всестранното укрепване на вътрешнопартийното управление също е изправено пред нови предизвикателства.

Трябва последователно да напредваме във всестранното укрепване на вътрешнопартийното управление, да прилагаме по-високи стандарти за запазване и използване на ценния опит от всестранното укрепване на вътрешнопартийното управление в новата ера, да разглеждаме и решаваме належащи проблеми и да консолидираме и развиваме благоприятната политическа среда.

Генералният секретар Си Дзинпин отбеляза: „Посоката определя пътя, а пътят определя съдбата“. За да постигнем напредък в цялостното укрепване на вътрешнопартийното управление, трябва да разчитаме на висококачествено партийно строителство, за да осигурим висококачествено развитие. *(Със съкращения)*

Пекин е против разширяването в САЩ на ограниченията за американските инвестиции в Китай

Разширяването на ограниченията на САЩ върху инвестициите в Китай ще навреди на китайско-американското търговско и икономическо сътрудничество

Китай изрази сериозна загриженост и решително противопоставяне на неотдавнашното предложение на Министерството на финансите на САЩ за разширяване и затягане на ограниченията на американските инвестиции в Китай, наричайки това решение дискриминационно и типичен пример за прекомерно разширяване на концепцията за национална сигурност.

Говорител на китайското Министерство на търговията направи изявлението в отговор на медийни запитвания относно предложените от Министерството на финансите на САЩ промени в програмата за контрол на външните инвестиции за целите на националната сигурност, които са били представени за обществено обсъждане.

„Предложените разпоредби противоречат на важните споразумения, постигнати от двамата държавни глави, нарушават нормалното търговско-икономическо сътрудничество между китайски и американски предприятия и подкопават международния търговски и икономически ред“, заяви говорител на Министерството на търговията. Говорителят предупреди, че Китай ще следи отблизо ситуацията и си запазва правото да предприеме подходящи мерки.

„Ограниченията на САЩ върху инвестициите в Китай не само ще навредят на китайско-американското търговско и икономическо сътрудничество, но и ще засегнат интересите на американските компании“, посочи говорителят. Той подчерта, че инвестирането в Китай означава инвестиране в бъдещето, тъй като страната притежава огромен потребителски и инвестиционен потенциал благодарение на изключително големия си пазар.

Говорителят на Министерството на търговията изтъкна, че Китай призовава американската страна да спазва принципите на пазарната икономика, да спре прекомерното разширяване на концепцията за национална сигурност, да спре политизирането на търговско-икономическите въпроси и превръщането им в инструмент за натиск и да създаде благоприятни условия за двустранно търговско и икономическо сътрудничество.

Дейностите на Китай в Арктика са в съответствие с международното право

Разделянето на блокове и провокирането на геополитическа конфронтация са вредни за мира, заяви говорителката на МВнР Мао Нин

Дейностите на Китай в Арктика са насочени към насърчаване на мира, стабилността и устойчивото развитие в региона и са в съответствие с международното право, заяви говорителката на Министерството на външните работи на Китай Мао Нин, цитирана от агенция „Синхуа“.

Дипломатът направи изявлението в отговор на журналистически въпрос, отбелязвайки, че новата арктическа стратегия на Европейския съюз определя нарастващото присъствие на Китай в региона и сътрудничеството му с Русия като фактори, пораждащи опасения за сигурността.

Мао Нин подчерта, че Арктика засяга общите интереси на международната общност и че правата и свободите на всички страни да извършват дейности в Арктика в съответствие със закона трябва да бъдат уважавани.

„Разделянето на блокове, продиктувано от манталитета на студената война, и провокирането на геополитическа конфронтация са вредни за мира, стабилността и развитието в Арктическия регион“, заключи говорителката Мао Нин.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

КИТАЙ днес
6 – 12.11.2026

Китайска медия: ЕС търси място на масата за преговори

Путин не иска война между Русия и Европа, но е готов за такава

На 27 октомври телефонът в Кремъл звънна. Това бяха антируските лидери на Финландия и Норвегия, Александър Стуб и Йонас Гар Стьоре, които се обадиха за провеждане на отделни разговори с руския президент Владимир Путин. Значението не се крие в самите разговори, а във факта, че са инициирани от европейска партия.

Финландия се присъедини към НАТО през 2023 г., а Норвегия е член основател на алианса. И двете страни се намират в непосредствена близост до границите на Русия и докато преди предпочитаха да се дистанцират, сега сами се обаждаха на Путин. Това предполага промяна в настроенията в Европа.

Както Финландия, така и Норвегия подчертаха, че говорят от името на своите страни, а не на Европейския съюз. И въпреки че бяха внимателни във формулировките си и разказаха на Зеленски за разговора си с Путин, действията им бяха доста значими. Живеещите близо до „барутния погреб“ се страхуват повече от другите, че една-единствена искра може да доведе до сериозни последици. След като Финландия се присъедини към НАТО, линията на контакт на алианса с Русия се увеличи с 1300 километра. В отговор

Москва възстанови Ленинградския военен окръг.

Въпреки че Норвегия няма толкова дълга сухопътна граница с Русия, тя е съсед в Арктика и Баренцово море, където оперира Северният флот.

И за двете страни войната не е просто тема за разговор, а реална заплаха. Следователно решението им да започнат контакт с Путин е продиктувано от суровата реалност. Докато големите сили преследват глобална стратегия, по-малките държави трябва да останат бдителни.

Финландия и Норвегия разбират, че ако ситуацията излезе извън контрол, те вероятно няма да бъдат тези, които ще вземат решения, но ще бъдат първите, които ще понесат тежестта. Европейските лидери реагираха незабавно: датският премиер Мете Фредериксен постави въпроса защо Финландия и Норвегия не са се координирали с Европа, шведският премиер Улф Кристерсон изрази доста ниски очаквания за подобни дискусии, а полският премиер Доналд Туск призова европейските страни да бъдат предпазливи по отношение на ангажираността си с Русия. Тези опасения са основателни. Ангажираността на Хелзинки и Осло с Москва поражда опасения в ЕС, че цялостната му стратегия може да се обърка.

Стьоре уцели право в целта: той подчерта, че не може само американците да имат канал за

комуникация с руското ръководство. С други думи, ако Европа продължи да заема пасивна позиция, в крайна сметка тя

няма да може да изгради собствена сигурност

самостоятелно. Евронюз отбеляза промяна в европейския дискурс: докато преди беше важно да се заеме възможно най-твърдата позиция срещу Русия, сега на дневен ред е въпросът за осигуряване на място на масата за преговори.

Тази промяна се дължи на конфронтация с неприятната реалност: конфликтът ескалира в продължителна война на изтощение, Украйна понася загуби, Европа плаща сметката, а Русия систематично продължава офанзивата си, без да обръща внимание на натиска, който се оказва върху нея.

Да се викат лозунги е лесно, но да се управляват рисковете, е много по-трудно. Фактът, че Финландия и Норвегия поеха водещата роля, говори много: страните, които са най-близо до Русия, вече не са готови сляпо да се съгласяват с ЕС за всичко. В Съюза няма един-единствен играч с правомощия за вземане на окончателни решения.

Финландия и Норвегия, като заявиха, че действат от името на своите страни, ефективно подчертаха тази сурова истина: Европа няма централен орган, вземащ решения.

Най-болезненият въпрос за Европейския съюз не е диалогът между Финландия и Норвегия и Путин, а предстоящите тристранни преговори в Абу Даби.

Позицията на Кремъл е ясна: Европейският съюз няма да участва.

През годините блокът инвестира сериозно в Украйна, като за 2026 и 2027 г. е предвиден заем от приблизително 90 милиарда евро. И все пак въпреки значителния финансов принос и понесените трудности, ЕС няма място на масата за преговори. Това е добре известен принцип: който плаща сметката, не е задължително да има право да определя какво се „сервира“.

В международната политика местата на масата за преговори се дават на тези, които са способни да вземат окончателни решения, да променят ситуацията и да гарантират изпълнението на постигнатите споразумения. Москва не гледа на Европа като на неутрален посредник, а по-скоро като на една от страните в конфликта и следователно не иска да я вижда на масата за преговори. САЩ нямат убедителна причина да търсят европейско участие – те се стремят да запазят контрол над ситуацията и искат преговорите да се водят в малка група. Колкото по-малко участници, толкова по-лесно е да се контролира процесът.

Въпреки че Европа е нетърпелива да се ангажира, вътрешните й разделения само предоставят основания на други играчи да я изключат.

Възниква въпросът: кой точно говори от името на Европа?

Регионът представлява сложно преплитане на интереси: Полша е фокусирана върху сигурността на източния си фланг, Германия е загрижена за упадъка на своята индустрия, Франция се стреми да постигне европейска стратегическа автономия, а скандинавските страни са загрижени за рисковете, свързани с близостта им до зоната на конфликта.

Съвместните изявления на ЕС може да звучат грандиозно, но когато става въпрос за конкретика, кой има право да определя общия курс? Без такава централна фигура Европа няма кого да доведе на масата за преговори.

Путин отбеляза, че Европейският съюз не е успял да постигне целта си да нанесе стратегическо поражение на Русия и това е малко вероятно да бъде възможно до 2030 г. Той предупреди, че ако ситуацията излезе извън контрол, няма да има победители. Той също така изрази готовност за нормализиране на отношенията с европейските държави. С други думи, руският лидер казва, че не бива да се очаква продължителен натиск да принуди Русия да направи отстъпки и да действа по европейски сценарий.

Предвид икономическата и вътрешнополитическата ситуация в Германия и Франция, те не са в състояние да поддържат конфронтация за неопределено време. Мълчаливото им одобрение за отварянето на канали за комуникация с Русия от Норвегия и Финландия е напълно логично. Германската индустрия страда от високите цени на енергията, а Франция е изправена пред вътрешнополитически трудности. Въпреки че тези страни не са готови открито да заявят, че е дошло времето за преговори с Русия, те няма да възпрепятстват опитите на съседите си да проверят ситуацията.

Инициативата на двете скандинавски страни е нещо, което други страни трудно изказват на глас:

предишната стратегия на Европейския съюз е неустойчива.

В Европа все още съществува убеждението, че безкрайното вливане на средства, оръжия и санкции неизбежно ще доведе до желания резултат.

Трябва обаче да се отговори на три основни въпроса: Кой ще понесе нарастващите разходи? Кой е способен да овладее военната ескалация? Кой може да представлява Европа на масата за преговори? Без отговори на тези въпроси ЕС е малко повече от „въздушен замък“ без солидна основа. Забелязва се отчетлива тенденция към разделение в рамките на ЕС. Всяка страна пресмята собствените си интереси и никой не е готов да действа в полза на другите.

Sohu

Американският търговски гигант Walmart планира да продължи разрастването си в Китай

Walmart, американският гигант в търговията на дребно и собственик на популярната в Китай верига Sam's Club, увеличава усилията си на китайския пазар, съобщава Радио Китай за чужбина. Компанията разчита на развитието на омниканалната си стратегия (свързване на физическите магазини с онлайн търговията, мобилните приложения и услугите за доставки), както и на продължаващото разширяване на мрежата от магазини Sam's Club и хипермаркетите Walmart, за да поддържа растежа си в страната.

Президентът и главен изпълнителен директор на компанията Walmart China Джу Сяодзин заяви неотдавна, че онлайн продажбите са съставлявали повече от половината приходи на компанията в Китай през 2025 г., подчертавайки трансформацията на компанията от традиционен физически оператор в омниканален търговец. През последните три десетилетия Walmart China е изградил интегрирана търговска мрежа, обхващаща хипермаркети, квартални магазини, магазини Sam's Club, дигитални канали и други, казва Джу Сяодзин. „Walmart ще продължи да инвестира в Китай чрез разширяване на омниканалния си отпечатък, укрепване на локализираното развитие на стоки с доставчици и задълбочаване на присъствието си в местните общности."

Като част от последното си разширяване Walmart подписа споразумения за сътрудничество с местните власти в пет китайски града. Проектите включват нови магазини на Walmart и Sam's Club в Йентай, провинция Шандун, магазини на Walmart в пекинския район Чанпин и в град Шънян, провинция Ляонин, и локации на Sam's Club в Ухан, провинция Хубей, и Нантун, провинция Дзянсу. Инвестициите отбелязват най-новия етап от десетгодишната трансформация на Walmart в Китай. След като навлиза на китайския пазар през 1996 г., компанията бързо се разшири чрез своите хипермаркети. Въпреки това, възходът на електронната търговия, променящите се потребителски навици и засилената конкуренция от складовите клубове и търговците на пресни храни подтикнаха компанията да преразгледа стратегията си.

От 2016 г. Walmart ускори затварянето на слабо представящи се хипермаркети, като насочи инвестициите към Sam's Club, който оттогава се превърна в най-големия двигател на растеж на компанията в Китай. Според China Chain Store & Franchise Association (CCFA), Walmart и Sam's Club са управлявали общо 342 магазина в Китай през 2025 г., с около 100 по-малко от пика си през 2019 г. Въпреки по-малката мрежа от магазини, продажбите на Walmart China надхвърлиха 190 милиарда юана (28,18 милиарда долара) миналата година, като Sam's Club допринесе с над 100 милиарда юана, показват публични данни. Стратегията помогна на Walmart да запази позицията си като най-големия модерен хранителен търговец в страната, въпреки че конкуренцията в сегмента на складовите помещения за членство се засилва. Costco Wholesale, която в момента управлява седем магазина в Китай, планира да увеличи този брой до 16 до фискалната 2030 г., като повечето нови локации ще бъдат съсредоточени в Източен и Южен Китай.

Въпреки че Costco се разширява по-предпазливо от Sam's Club, той генерира над 10 милиарда юана продажби в Китай през 2025 г., като средните му годишни приходи надхвърлят 1,4 милиарда юана на магазин. Това показват данни, цитирани от CCFA. В същото време Sam's Club се сблъсква с нарастващи оперативни предизвикателства с разширяването на членската си база. Оплакванията на потребителите относно качеството на продуктите са се увеличили и веригата беше призована от китайския пазарен регулатор през юни заради проблеми с безопасността на храните. Малко след това Джан Цин, главен търговски директор на Sam's Club China, подаде оставка.

По-общо казано, хранителният сектор на Китай продължава да претърпява структурни промени, тъй като потребителите се ориентират към стойността, удобството и дигитално интегрирани търговски формати. Данните показват, че продажбите в хипермаркетите, супермаркетите и магазините са спаднали с 2,5 % за полугодието. Кварталните супермаркети обаче се представят по-добре, като продажбите са нараснали с 3,6 %.

Китай модернизира системата за управление на дигиталния юан

Китай модернизира системата за управление на дигиталния юан и въвежда услуги с интелигентни договори, за да намали разходите и да разшири приложението му в платежните и финансовите услуги.

Нововъведенията бяха представени на 21 октомври в Пекин по време на годишното издание на форума „Финансова улица 2026". Те са разработени от Центъра за управление на операциите с цифровия юан към Китайската народна банка.

Обновената система обединява управлението на емитирането, плащанията на дребно и на едро, блокчейн технологиите и интелигентните договори. Според представители на Китайската народна банка тя ще улесни взаимодействието между финансовите системи, ще намали разходите за управление на ликвидността и ще позволи дигиталният юан да се използва в по-широк кръг дейности – от

всекидневни плащания до финансиране на търговията и финансови разплащания.

Новата рамка за интелигентни договори ще позволи на финансовите институции да комбинират различни услуги според потребностите на клиентите и да използват повторно вече разработени решения.

Промените следват въвеждането на нов оперативен модел на дигиталния юан на 1 януари 2026 г. При него валутата придобива характеристики на цифрови депозитни пари, което позволява тя да бъде интегрирана по-тясно в банковите и финансовите услуги. За разлика от обикновените банкови депозити обаче, дигиталният юан се емитира от Китайската народна банка.

Към края на септември общият брой на транзакциите с дигитални юани е достигнал 4,3 милиарда, а стойността им – около 31 трилиона юана (3,98 трилиона евро). Само през септември са извършени 99,67 милиона транзакции на стойност 1,87 трилиона юана. В сравнение със същия месец на предходната година броят им е нараснал с 12 %, а стойността – със 123 %.

Китайската народна банка започна проучванията върху дигиталната валута през 2014 г., а в края на 2019 г. стартира първите пилотни програми.

Оттогава дигиталният юан се тества при разплащания в търговията на дребно, обществени услуги и трансгранични операции.

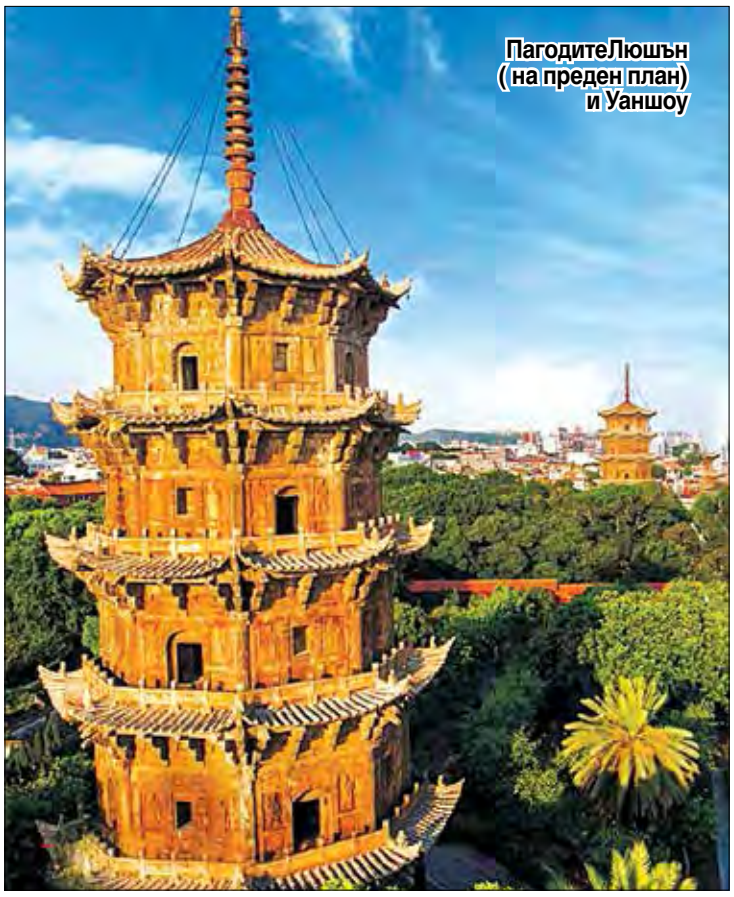
Цюенджоу: Емпориум на света в Китай от периода Сун – Юен

Пристанището, през което Китай общувал със света

Между X и XIV век, когато морските пътища на Азия пренасяли стоки, хора и религиозни идеи между далечни брегове, град Цюенджоу в Югоизточен Китай се превърнал в едно от най-оживените търговски пристанища на света. В арабски и западни източници той бил познат като Дзайтон – име, което напомня за времето, когато кораби от различни краища на света пристигали тук, а градът свързвал китайската вътрешност с морските мрежи на Източна и Югоизточна Азия.

Разцветът на Цюенджоу съвпаднал с династиите Сун (960 – 1279) и Юен (1271 – 1368). Тогава морската търговия се превърнала в мощен двигател на икономическия живот в Азия, а пристанището било много повече от място за товарене и разтоварване. То било център на обширна система, която свързвала крайбрежието с вътрешните райони на Китай, производствените средища, речните пътища и международните пазари.

Панорама на града – на преден план е храмът Кайюен

ПагодитеЛюшън (на преден план) и Уаншоу

Статуя на Мани

Статуята на Лао Дзъ и планината Цинъюен

Храмът Тиенхоу, залата и дворът за поклонение

Градът между планините и морето

Географското положение на Цюенджоу било една от предпоставките за неговия възход. Градът се намирал там, където реката се приближавала до морето, а плавателните маршрути водели на югоизток към други азиатски пристанища. На северозапад планините осигурявали ресурси и пространство за производство, докато водните и сухоземните пътища свързвали

Екстериор на джамията Циндзин

тези райони с градския пазар и пристанищните съоръжения.

Тази връзка между различните части на територията била съществена. Стоките не се появявали на пристанището от само себе си: преди да бъдат натоварени на кораб, те трябвало да бъдат произведени, събрани, превозени и подготвени за продажба. Цюенджоу процъфтявал благодарение на способността си да организира целия този процес. Пристанището било крайна точка на множество вътрешни маршрути и едновременно начало на пътувания към далечни пазари.

Керамика, желязо и търговия в голям мащаб

Сред най-важните елементи на историческия Цюенджоу били производствените центрове за керамика и желязо.

Археологическите останки показват, че градът не разчитал единствено на стоки, пристигащи от други места, а бил свързан и със собствена производствена база. Изработените изделия можели да бъдат насочвани към вътрешния пазар или да се включват в морската търговия.

За да функционира подобна система, били необходими пристанищни съоръжения, складови и административни пространства, пътища и мостове. Каменните докове имали значение както за търговията,

така и за отбраната.

Мостовете осигурявали преминаването през водните прегради, а транспортната мрежа свързвала производствените райони с градските и крайбрежните центрове.

Пагодите също били част от тази инфраструктура. Освен религиозното си значение някои от тях служели като ориентири за пътуващите, помагайки им да разпознават маршрути и приближаващи се селища. Така архитектурните паметници се вписвали в практическата организация на придвижването и търговията.

Докът Мейшан

Докът Уънсин

Поглед от горе, показващ училището отляво и храма отдясно

Мостът Анпин, построен преди повече от 800 години

Руините на портата Дъдзи и градската стена

Пристанище на различни религии

Морската търговия носела в Цюенджоу не само стоки, но и хора с различни езици, обичаи и религиозни традиции.

Сред най-ясните свидетелства за това многообразие е джамията Циндзин, датираща от XI век и смятана за една от най-ранните ислямски религиозни сгради в Китай. Нейното присъствие показва, че мюсюлмански общности са имали трайно място в живота на града.

Ислямските гробници и други религиозни паметници допълват тази картина. Те свидетелстват за хора, които не просто посещавали пристанището за кратко, а живеели и умирали тук. Цюенджоу бил търговски център, но и място, където различни общности създавали свои религиозни пространства и оставяли следи от присъствието си.

Това многообразие не бива да се разбира като доказателство, че всички общности живеели по един и същ начин или били напълно равнопоставени. То показва по-скоро, че градът бил способен да приема и поддържа хора, чиито връзки се простирали далеч отвъд Китай.

За международната търговия подобна среда била важна: трайните общности, религиозните институции и познатите търговски маршрути помагали да се поддържат отношенията между пристанището и неговите партньори.

Следите на една морска столица

Днес наследството на Цюенджоу не е съсредоточено в един-единствен археологически обект. То включва множество свързани места: административни сгради, религиозни паметници, производствени центрове, мостове, докове, пагоди и надписи. Заедно те разкриват устройството на град, чийто възход зависел от взаимодействието между производство, транспорт, търговия и обществен живот.

Именно тази цялост е сред причините Цюенджоу да бъде вписан през 2021 г. в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО. Отделните паметници имат собствена история, но истинската им стойност се проявява във връзките помежду им. Доковете показват как стоките достигали до корабите, производствените обекти разкриват откъде идвали част от тях, а религиозните сгради и гробниците свидетелстват за хората, които превърнали пристанището в свой дом.

Панорама на моста Лоян

Наследството на Дзайтон

През XIV век Цюенджоу все още бил важен участник в морската търговия, но историческите условия постепенно се променяли. Днешните археологически останки не предлагат един-единствен разказ за причините за неговия възход и последвалите промени. Те обаче позволяват да се проследи как през няколко столетия градът обединил обширна територия в система, която свързвала селското стопанство, занаятчийското производство, транспорта, международния обмен и религиозния живот.

Цюенджоу е значим не само защото през неговото пристанище преминавали далечни търговски маршрути. Той показва как един град можел да се превърне в международен център, когато зад пристанището стояла цяла организирана територия. В Дзайтон морската търговия не била изолирана дейност на крайбрежието, а част от икономическа и обществена система, чиито следи днес разкриват мястото на Китай в търговските мрежи на средновековна Азия.

Страницата подготви
Галя КРУМОВА

КИТАЙ днес
6 – 12.11.2026

Международен форум за глобално управление в Сюн'ан, провинция Хъбей

Акцентът в изказването на доц. д-р Евгени Кандиларов на Международния форум за глобално управление в Сюн'ан бе поставен върху възможността за съчетаването на инициативата на КНР „Един пояс, един път" и тази на ЕС „Глобален портал" чрез конкретни проекти в търговията, зелената дипломация, технологиите и енергетиката

От 23 до 25 октомври 2026 г. в т. нар. град на бъдещето Сюн'ан, провинция Хъбей, се проведе „Форум за глобално управление". Той се превърна във важна международна платформа за обсъждане на ключови въпроси, свързани с бъдещето на международните отношения и глобалното управление. Събитието беше организирано от Китайския народен институт по външни работи (CPIFA) в партньорство с редица други институции. Общият брой участници във форума беше над 360 души от 97 държави и международни организации. Сред тях имаше около 180 чуждестранни гости и приблизително 180 китайски делегати, което подчертава широкия международен интерес към темите на форума, отбелязва в коментар за Радио Китай доц. д-р Евгени Кандиларов, участник във форума като представител на България.

Основната цел на това международно събиране беше да обедини експерти от различни сфери, които да разработят идеи за реформиране на глобалното управление и да се намерят конкретни решения за превръщането на редица концепции в база за международен консенсус и за реални действия. В послание до участниците президентът Си Дзинпин подчерта значението на форума за укрепване на международното сътрудничество и засилване на увереността в глобалното управление.

Форумът беше открит от министъра на външните работи на Китай Уан И. В своята реч той очерта визията на страната за бъдещето на международните отношения, както и за бъдещето на световното управление и ролята на Китай и останалите държави в този процес. Министърът отбеляза първата годишнина от инициативата за глобално управление, предложена от Си Дзинпин, която вече е получила подкрепата на над 160 държави и международни организации, а принципите ѝ са интегрирани в документи на ключови международни форуми като Г-20, ШОС и БРИКС.

Уан И формулира пет основни направления за развитие на глобалното управление. На първо място, той подчерта необходимостта от запазване на централната роля на ООН и подкрепа за инициативата ООН 80, насочена към реформиране на Съвета за сигурност.

Второ, министърът акцентира върху принципите на справедливост и взаимно уважение, като всяка държава трябва да има правото да избира своя собствен път на развитие. Трето, Уан И настоя за засилване на ролята на Глобалния юг в световните дела, включително чрез реформа на международната финансова система. Четвърто, външният министър призова за насърчаване на отвореност и развитие, като се запази многостранната търговска система. Пето, той обърна внимание на нуждата от подобряване на правилата за управление в нови области като дълбоководните зони, полярните региони, Космоса и изкуствения интелект.

В допълнение към тези стратегически насоки министър Уан И обяви осем конкретни действия, които Китай ще предприеме. Сред тях са осигуряването на успешна среща на АПЕК, ангажиране с реформата на ООН, разширяване на дейността на Групата на приятелите на глобалното управление, пълно внедряване на Споразумението относно опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в райони извън националната юрисдикция, известно още като Договор за откритото море, преразглеждане на глобалното управление на човешките права, изработване на позиция относно космическото управление, доклад за развитие на капацитета на изкуствения интелект и създаване на Център за изследвания на глобалното управление.

Речта на Уан И демонстрира стремежа на Китай да се позиционира като лидер в изграждането на по-справедлива и равнопоставена световна система. Мястото, на което се провежда форумът, Сюн'ан, е представен като модел на модернизирани практики на управление и устойчиво развитие, който може да е пример на останалия свят.

Международният форум беше структуриран в пет паралелни сесии, които обхванаха широк спектър от теми, свързани с глобалното управление. Сесия 1 беше посветена на мултилатерализма и защитата на международната система, центрирана около ООН. В рамките на тази сесия се проведоха четири панелни дискусии, които разгледаха многостранните решения за глобално управление, реформата на ООН за по-голяма ефективност, операциите за поддържане на мира и ролята на Глобалния юг в международните отношения.

Сесия 2 акцентира на взаимната печалба и сътрудничеството, както и върху изграждането на консенсус за ускорено развитие. Тук се проведоха панелни дискусии и кръгли маси, посветени на балансираните и взаимноизгодни партньорства за развитие, изпълнението на Програмата на ООН за устойчиво развитие 2030, климатичното управление и новата вълна на научно-технологична революция.

Сесия 3 разгледа въпросите на равенството и взаимната полза, както и необходимостта от задълбочаване на реформата на икономическата и финансовата система за управление. В тази сесия се обсъдиха теми като бъдещето на Световната търговска организация, международната финансова система, регионалното финансово сътрудничество и ролята на Глобалния юг в създаването на икономически и търговски правила.

Сесия 4 беше посветена на новите области на управление, породени от технологичния напредък, като изкуствения интелект, киберсигурността и космоса. В рамките на тази сесия се проведоха шест панелни дискусии и кръгли маси, които разгледаха въпроси като мирното използване на Космоса, развитието на изкуствения интелект и неговото безопасното използване, глобалното киберуправление и управлението на AI в Китай и АСЕАН.

Сесия 5 акцентира върху диалога между цивилизациите, взаимното изучаване и разбиране. Тук се проведоха дискусии, посветени на хуманитарната дейност, реформите в глобалното управление, обменът между хората и глобалното управление на човешките права.

Моето участие като представител на България и преподавател в СУ „Св. Климент Охридски" беше именно в тази сесия, като част от панелна дискусия, посветена на „Хуманитарна дейност: изграждане на консенсус между цивилизациите и напредък в глобалното управление". Водещ на тази дискусия беше известният китайски журналист и старши редактор в Китайската медийна група г-н Бай Йенсун.

Темата на моя доклад в тази панелна дискусия имаше за цял да разгледа ролята на България като стратегически посредник в диалога между ЕС и Китай за изграждане на нов модел на глобално управление. Основната ми теза беше, че средни по големина държави като България могат да допринесат за намаляване на напрежението и изграждане на доверие между големите сили, превръщайки хуманитарния ангажимент в практически решения за устойчиво развитие.

България има дългогодишни дипломатически отношения с Китай, които през 2019 г. са издигнати на ниво стратегическо партньорство, а посещението на китайския външен министър в София през октомври 2026 г. подчертава стратегическото сътрудничество. Акцент в изказването ми беше поставен върху възможността за съчетаването на инициативата на КНР „Един пояс, един път" и тази на ЕС „Глобален портал" чрез конкретни проекти в областта на търговията, зелената дипломация, технологиите и енергетиката.

България се позиционира като „портал към Европа", свързващ Азия и Централна Европа чрез транспортна, енергийна и дигитална инфраструктура, включително чрез планираното домакинство на Регионалната среща за свързаност през 2027 г. В своя доклад подчертах също значението на устойчивия туризъм, образователния обмен и културния диалог за преодоляване на културната поляризация и за изграждане на международно доверие. В заключение убедено защитих тезата, че България притежава всички качества и предпоставки, за да превърне своя дългогодишен дипломатически капитал в българо-китайските отношения в конкретни инициативи, които да подпомогнат реформата на глобалното управление и най-вече да подобрят и развият диалога между Китай и Европа.

В резултат на форума бяха представени над 450 предложения за реформиране на глобалното управление. Създадени бяха няколко нови инициативи, включително Изследователски център за глобално управление, Международен консултативен комитет, Мрежа за съвместни изследвания на Глобалния юг за икономическо и търговско управление и Международен медиен диалог.

Форумът завърши с приемането на документ озаглавен „Визията на Сюн'ан за глобално управление", който подчертава значението на мултилатерализма, реформата на ООН, устойчивото развитие, климатичното управление и управлението на новите технологии. Това събитие се превърна във важен етап в усилията на Китай и множество други държави за изграждане на по-справедлив и ефективен световен ред, отговарящ на предизвикателствата на съвременния свят.

Публикувани бяха насоки за засилване на финансовата подкрепа за международни центрове за научно-технологични иновации

Китай публикува насоки за засилване на финансовата подкрепа за изграждането на международни научно-технологични центрове в Пекин (региона Пекин – Тиендзин – Хъбей), Шанхай (делтата на река Яндзъ) и района на Големия залив (Гуандун – Хонконг – Макао). Документът, издаден от Народната банка на Китай на 19 октомври съвместно с десет други ведомства, има за цел да създаде система за финансови услуги, която по-добре съответства на основните функции и международното позициониране на тези три иновационни центъра.

Според насоките до 2030 година страната си поставя за цел да изгради стабилна система за финансови услуги по цялата верига на технологичните иновации, да постигне „значително увеличение“ на дела на прякото финансиране и по същество да оформи модел на интегрирани финансови услуги в трите региона.

Сред конкретните мерки документът предвижда подобряване на политиките за улесняване на валутните операции за квалифицирани чуждестранни партньори с ограничена отговорност (QFLP) – стъпка, която се очаква да улесни капиталовите инвестиции на чуждестранни институции в Китай.

Предвижда се също така опростяване на управлението на трансграничните средства за мултинационални технологични компании, както и за китайски фирми, които финансират свои научноизследователски и развойни (R&D) центрове в чужбина.

Документът определя различни приоритети за всеки от регионите. Регионът Пекин – Тиендзин – Хъбей ще се фокусира върху фундаменталните иновации и координираните регионални иновации, като се предвижда по-силна финансова подкрепа за мащабна научно-технологична инфраструктура.

Делтата на река Яндзъ ще използва предимствата на своите индустриални клъстери, за да изгради екосистема за технологично финансиране, характеризираща се с участие на множество страни и споделени ползи.

Районът на Големия залив ще развива отворена система за технологично финансиране, с акцент върху задълбочаването на финансовото взаимодействие на високо ниво и хармонизирането на регулациите между Гуандун, Хонконг и Макао.

В насоките се набляга и на изграждането на механизми за превенция и контрол на риска, с цел надеждна защита срещу системни финансови рискове.

В изказване на годишната конференция на Financial Street Forum 2026 в Пекин, управителят на Народната банка на Китай Пан Гуншън заяви, че изграждането на три международни центъра за научно-технологични иновации е ключова стратегия на централните власти. Пан Гуншън подчерта, че централната банка ще насърчава по-мащабни пилотни инициативи в тези три региона в сфери като целевото рефинансиране, създаването на „сегмент за наука и технологии“ на пазара на облигации, както и трансграничните инвестиции и финансиране.

Четиринадесетият петгодишен план на страната (2021 – 2025) предвижда подкрепа за инициативата Пекин, Шанхай и регионът на Голям залив да се превърнат в международни центрове за научно-технологични иновации – цел, която е водеща за развитието през последните пет години.

Разширяването на обхвата на центровете в Пекин и Шанхай съответно към по-широкия регион Пекин – Тиендзин – Хъбей и делтата на река Яндзъ бележи преход от постижения, ограничени до отделни градове, към координирано регионално развитие – посока, начертана по време на Централната конференция по икономическа работа през 2025 г.

Лауреатът на „Филдс“ Максим Концевич: Китайската математика бележи стабилен напредък

Лауреатът на математическата награда „Филдс“ Максим Концевич даде интервю за Китайската медийна група, в което коментира развитието на математическите изследвания в Китай и възможностите, които изкуственият интелект предоставя на науката.

„Виждам, че общото ниво на китайската математика се повишава устойчиво, изтъква Концевич. Той има големи очаквания за бъдещето на математическите изследвания в Китай. Затова присъждането на наградата „Филдс“ през юли тази година на двамата млади китайски математици Дън Ю и Уан Хун не го е изненадало.

В интервюто математикът лауреат на „Филдс“ засяга и бързото развитие на изкуствения интелект и отражението му върху научната работа. По думите му съвременните системи с изкуствен интелект проявяват висока степен на самостоятелност и представляват изключително полезен инструмент за научни изследвания.

Научните интереси на родения в Русия, но живеещ и работещ във Франция математик Максим Концевич обхващат теорията на възлите, квантизацията и огледалната симетрия. През 1994 г. той формулира хипотезата за хомологичната огледална симетрия, а през 1998 г. получи наградата „Филдс“ за приноса си към математиката и физиката.

Китай изстрелва нова интернет сателитна група

Ракета носител „Чанджън-8А“ (Long march-8A), носеща 28-ата група нискоорбитални интернет спътници, излетя от космодрума „Уънчан“ в провинция Хайнан на 25 октомври 2026 г. Полезните товари от 28-ата група нискоорбитални интернет спътници влязоха в определената орбита.

Сателитите са разработени от Китайската академия за космически технологии. Ракетата „Чанджън-8А“ е проектирана да отговаря на изискванията за изстрелване на мрежи от спътници в средни и ниски околоземни орбити. Изстрелването отбеляза 674-тата полетна мисия от серията ракети носители „Чанджън“.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

Традиционната китайска медицина разширява присъствието си по света

На 22 октомври се отбеляза Световният ден на традиционната медицина.

По този повод бе публикуван и нов том от мащабния национален проект „Китайска медицинска съкровищница“. Изданието, посветено на вътрешните болести, е част от най-голямата инициатива за събиране, проучване и редактиране на древни медицински текстове, предприета в Китай след основаването на Китайската народна република. Отделните томове се подготвят и издават поетапно.

Междувременно Китай разширява международното сътрудничество в областта на здравеопазването. Традиционната китайска медицина вече се практикува или е представена в 196 държави, а в страни партньори по инициативата „Един пояс, един път“ са създадени 30 центъра за такава медицина.

Пекин разглежда традиционната медицина и като средство за укрепване на културните връзки и взаимното опознаване между цивилизациите. Според китайската страна разширяването на международния обмен в тази област допринася и за изграждането на общност със споделена отговорност за здравето на човечеството.

Някои полезни съвети за поддържането на доброто физическо и душевно състояние

Още преди хиляди години китайците и други древни народи по света са разбрали, че ако искаме да се радваме на живота дълги години, грижите за доброто физическо и душевно състояние трябва да започнат още на младини.

Есенцията Дзин – коренът на живота

Според китайската философия Дзин (есенцията на живота, най-фината енергия, която човек получава от родителите си) формира материалната основа на цялото тяло. Тя се съхранява в бъбреците и служи като депозиран капитал за размножаването, растежа, развитието и съзряването. Например зачеването не е възможно, ако Дзин не е силна. Докато растем и достигнем зрелост, Дзин е в изобилие, докато с напредването на годините тя постепенно отслабва. Всяка метаболитна дейност консумира Дзин и от поведението и начина ни на живот зависи дали ще я подсилим или изтощим.

Докато сме млади, се генерира повече Дзин, отколкото се консумира, и излишъкът от нея се съхранява в бъбреците. С течение на времето в тялото вече не се натрупва излишък от Дзин, а започва да се консумира от резервите в бъбреците.

Хранителният режим

Вместо строгите диети, традиционната китайска медицина набляга на разнообразието от хранителни продукти в менюто. Това, с което се храним, трябва да е съобразено с индивидуалните нужди сезонните промени, както и да съществува баланс между енергиите и вкуса на продуктите.

Консумирането на лека и лесносмилаема храна, точното количество, прието в определено време, и спазването на определен режим гарантират, че далакът и стомахът работят ефективно, което поддържа постоянното попълване на запасите от Дзин.

Сънят и ритъмът в природата

Сънят зарежда тялото с енергия и е важен за поддържането на баланса между Ин и Ян. За да спим добре и да се чувстваме жизнени, традиционната китайска медицина съветва да следваме естествения ритъм в природата и в часовете, когато доминира Ин, т. е. нощем, да почиваме и да сме активни, когато енергията Ян в природата е в изобилие, т. е. през деня.

През нощта между 23 и 1 часа е периодът, когато Ин достига своя пик и започва да се трансформира в Ян. Затова потокът на Ци в кръвта е лесно да бъде нарушен. В тези часове трябва да сме заспали. Ян достига своя пик на обед и започва да се трансформира в Ин и затова следобедната дрямка ни помага да сме по-ефективни в работата.

Според древните мъдреци посоката, в която лежим, също е от значение за качеството на съня. През лятото те препоръчват да лягаме с глава на изток, за да подсилим Ян. През есента и зимата е по-добре да се насочим на запад, за да се помогне за подхранването на Ин.

Работа и почивка

Разумното физическо натоварване е от полза за потока на кръвта и Ци, помага за поддържането на здравето и укрепва съпротивителните сили на тялото. Умерената почивка се справя с умората на тялото и ума и възстановява физическите и психически сили на организма.

Постигането на баланс между работата и почивката е това, от което се нуждаем за един нормален и щастлив живот. Всеки излишък или недостиг и в двете ще навреди на организма и ще доведе до заболяване. В „Хуандинейдзин“ се казва: „Продължителното стоене прав уврежда костите, продължителното взиране вреди на кръвта, твърде дългото лежане вреди на Ци, прекомерното ходене вреди на сухожилията, дългото заседяване уврежда мускулите“.

Ако спортуваме редовно, но в умерени граници, без да прекаляваме с натоварването, това ще бъде от полза за здравето. Но престараването ще навреди на черния дроб и бъбреците, тъй като сухожилията и костите се управляват от тези органи.

Алкохолът

В Древен Китай са смятали алкохола за лекарство. Историческите източници твърдят, че китайците са започнали да го използват преди повече от 4000 години. Днес съществуват различни видове алкохол, например от просо, от ориз, от пшеница, с билки и други съставки. В своя труд „Бънцао Ганму“ („Компендиум на материя медика“) Ли Шъджън пише: „Алкохолът е изцяло Ян по природа, лют и сладък на вкус. Затова подсилва жизнените функции и изчиства патогените. Алкохолът е сух и горещ по природа и се използва за изгонването на влагата и студа от тялото“. Съвременната традиционна китайска медицина използва алкохола, за да подсили действието на някои лекарства, да съживи далака и да затопли вътрешно организма.

Умерените количества алкохол са полезни за здравето. По-малко от „огненото питие“ стимулира циркулацията на кръвта и Ци, подобрява умствената дейност, затопля организма и успокоява нервите.

Сексът

Според древните китайски текстове при сексуален акт жената дава Ин и получава Ян, а мъжът дава Ян и получава Ин. По принцип това е равноправен и хармоничен обмен на либидо с еднаква полза и за двамата партньори. Традиционната китайска медицина твърди, че съхраняваната в бъбреците Дзин, която е необходима за поддържането на сексуалната функция, може да бъде до голяма степен изчерпана при полов акт.

Освен умереност в интимните дела, традиционната китайска медицина препоръчва спазването на някои сексуални табута, за да се избегне прекомерното изразходване на скъпоценната Дзин.

Облеклото

Дрехите топлят и пазят тялото от външните болестотворни фактори. Затова е желателно в избора им да се съобразим с температурата на въздуха. Традиционната китайска медицина препоръчва „да се навличаме през пролетта и да мръзнем през есента“, което означава, че през пролетта не бива бързаме със свалянето на топлите дрехи, тъй като е възможно зимният студ все още да не си е отишъл. Докато през есента не бива да бързаме да се навличаме. Така ще позволим на тялото да се подготви за студеното време през зимата. Това е особено важно за децата, тъй като каляването подобрява циркулацията на кръвта и Ци и прави кожата и подкожната тъкан по-стегнати и гладки.

От друга страна, възрастните хора е добре винаги да се обличат малко повече от по-младите, тъй като относителният недостиг на Ян енергия и по-слабата физика означава, че те са уязвими към външни неблагоприятни фактори като вятър, студ и влага.

Световната конференция за каналите 2026: Древните и съвременните канали създават възможности

От наблюдателна платформа над корабната шлюзова камера на Мадао в Гуанси-Джуанския автономен регион, Южен Китай, чуждестранните делегати наблюдаваха как водата запълва една от най-големите шлюзови камери за вътрешни води в света

Съоръжението е проектирано да повдига или спуска плавателни съдове, за да преодолее максимална разлика в нивото на водата от 29,6 метра. То е част от новооткрития канал Пинлу – воден път с дължина 134,2 км, свързващ речната система „Сидзян“ в южната част на Китай със залива Бейбу, който е най-близкият излаз към морето за голяма част от югозападен Китай.

За много от делегатите, присъстващи на Световната конференция за каналите 2026, мащабът беше просто впечатляващ.

Едит Брондер, експерт по китайските канали, която е изследвала водни пътища в Китай и в чужбина, заяви, че никъде другаде не е срещала подобен проект. Шарон Лейтън, президент на Международната асоциация за вътрешни водни пътища (IWI), нарече канала „история в процес на създаване“.

Посещението им е част от програмата на конференцията. Четиридневната среща събра представители на градове, разположени по канали, университети, изследователски институции и организации за водни пътища от повече от 20 държави и региони.

Под мотото „Иновации и упоритост: решаващ избор“ събитието поставя в центъра на дискусиите две водни артерии в Гуанси: каналът Линцюе, на възраст 2200 години и каналът Пинлу, който беше отворен за корабоплаване миналия месец.

„Каналите не са просто артефакти от миналото. Те са жива инфраструктура, живи пейзажи и значими обекти на културното наследство“, заяви Лейтън по време на церемонията по откриването на конференцията.

Уън Сяобин, служител в Бюрото за воден транспорт към Министерството на транспорта на Китай, заяви, че секторът на водния транспорт в страната се намира в критичен момент на преход от мащабно изграждане на инфраструктура към по-голям акцент върху качеството, ефективността, интеграцията и иновациите. Този преход е видим в Гуанси, където воден път, построен преди над 2200 години, сега дели дневния ред на конференцията с най-новия канал в страната, свързващ река с морето.

Каналът Линцюе е завършен през 214 г. пр. н. е. по времето на император Цин Шъхуан и първоначално е бил построен, за да пренася провизии за армията на династия Цин в Южен Китай. Чрез свързването на реките Сяндзян и Лидзян 36,4-километровият канал е открил плавателен маршрут между речните системи на Яндзъ и Перлената река.

Въпреки че пътищата и железопътните линии замениха канала като основен маршрут за превоз на товари, Линцюе все още поддържа напояването, местното водоснабдяване и туризма. Реставрационните работи възстановиха историческите съоръжения, подобриха канализационната система и спомогнаха за осигуряването на водоснабдяване през сухия сезон.

Според местните власти през 2025 г. туристическият район Линцюе е посрещнал над 1 милион туристи.

Каналът Пинлу решава дългогодишен проблем: превоза на товари от производствените центрове във вътрешността на страната до крайбрежието, въпреки планините и криволичещите речни маршрути.

Построен на приблизителна стойност от 72,7 милиарда юана (10,8 милиарда щатски долара), каналът осигурява на части от югозападен Китай по-пряк маршрут към вътрешните и чуждестранните пазари. Той съкращава пътя до морето с повече от 560 км в сравнение с маршрутите през съседната провинция Гуандун, а според официални оценки логистичните разходи биха могли да бъдат намалени с 18 до 30 %.

Миналия месец пристанището в Наннин, което преди това беше речно пристанище във вътрешността на страната без пряка връзка по воден път със залива Бейбу, е обработило 668 400 тона товари – увеличение със 145 % спрямо същия период на миналата година, тъй като превозите започнаха да използват новия канал, съобщиха пристанищните власти.

Разширява се и друга спомагателна инфраструктура. В процес на строителство е железопътен клон, обслужващ индустриалния комплекс в близост до пристанището в Наннин. Проектиран да обработва 3,2 милиона тона товари годишно, той трябва да бъде завършен през август 2027 г.

„Каналът Пинлу отваря нова глава в дългогодишната история на хората, които използват водните пътища, за да се свързват и да създават възможности. Той съчетава инженерството, знанията и технологиите на нашата епоха и е внимателно проектиран, за да гарантира осезаеми ползи за бъдещите поколения“, заяви Лейтън, президентът на Международната асоциация за вътрешни водни пътища.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Инсталираните мощности на вятърната и слънчевата енергия в Китай надхвърлиха 2 млрд. киловата

На 26 октомври Държавното енергийно управление на Китай публикува данни, според които към края на септември общата инсталирана мощност на вятърната и слънчевата енергия в страната е надхвърлила 2 млрд. киловата. От тях 1,31 млрд. са от слънчева енергия, което представлява ръст от 16,5 % на годишна база, а 700 млн.– от вятърна енергия, с увеличение от 20,4 %.

Заместник-председателят на Китайската асоциация на електроенергийните предприятия Ян Кун заяви, че преминаването на този праг затвърждава водещата роля на възобновяемите енергийни източници в структурата на инсталираните мощности на китайската електроенергийна система. Той подчерта, че развитието на сектора дава силен тласък и на свързаните индустрии, включително производството на материали и оборудване за нова енергия, както и интелигентна поддръжка и експлоатация.

Известният български диригент маестро Найден Тодоров дирижира финала на „Опералия“ в Шанхай

Един от най-авторитетните международни конкурси за млади оперни таланти „Опералия“ се проведе през настоящата година в Шанхай, от 26 октомври до 1 ноември, с домакинството на Шанхайската консерватория и Shangyin Opera House. Директорът на Софийската филхармония, диригентът, който е заемал и поста министър на културата на Република България – маестро Найден Тодоров, дирижира оперната част на финалния концерт на най-авторитетната международна платформа за млади оперни певци на 1 ноември.

Основан през 1993 г. от световноизвестния тенор Пласидо Доминго, конкурсът „Опералия“ е сред най-авторитетните международни платформи за откриване на млади оперни таланти. Негови лауреати са световноизвестни оперни певци. Всяка година конкурсът събира млади изпълнители от различни държави, а представянето им

се оценява от жури с участието на водещи представители на международната оперна индустрия. Поканата към българския диригент идва лично от Пласидо Доминго след изключително успешното представяне на Найден Тодоров на „Опералия“ през 2025 г. в София. Високата оценка на Доминго за работата на българския маестро намира своето продължение в поканата той отново да застане на диригентския пулт на финала – този път в Шанхай. Както и в София, двамата си поделят диригентските ангажименти на финалния концерт. Найден Тодоров дирижира оперните изпълнения на финалистите, а Пласидо Доминго застана на пулта за изпълненията на сарсуели – традиционния испански музикално-сценичен жанр.

Маестро Найден Тодоров е световноизвестен и един от най-разпознаваемите български музиканти на международната сцена. През годините маестрото последователно работи за разширяването на международното присъствие на българските музикални институции и артисти. Той е посещавал няколко пъти Китай и е добре познат на китайската публика. През декември-януари 2024 г. той води турне с четири новогодишни концерта в Пекин, Чънду, Нантун и Жуншан. През 2025 г. посещава Пекин като гост-преподавател и изнася майсторски клас в престижната Китайска консерватория. Сега той отново представи своето майсторство – този път в Шанхай.

Австралия връща древни реликви на Китай

Австралия предаде на Китай две статуи на глави от династията Северна Сун (960 – 1127) на голяма церемония на 29 октомври. Това е поредното репатриране на китайски реликви в рамките на съвместните усилия за защита на културното наследство и изграждане на връзки между двете нации.

В Националната галерия на Австралия в Канбера висши служители и представители от двете страни станаха свидетели на предаването на статуите на главите на цивилен служител и военен служител от императорските мавзолеи на династията Сун в Гонги, провинция Хънан, Централен Китай.

На церемонията китайският посланик в Австралия Лиу Дзинсун заяви, че двете статуи „някога са стояли тихо, пазейки древните гробници. Те са видели течението на времето и са пътували през океаните“.

Националната администрация за културно наследство на Китай заяви, че процесът по реституция на статуите е започнат с искане до Националната галерия на Австралия през 2025 г. за връщането им, след разследвания и проучвания от съответните китайски власти.

Впоследствие двете страни са работили съвместно по международни конвенции и споразумения за защита на културните ценности и успешно са осигурили връщането на реликвите в Китай.

Посланикът изрази искрената си благодарност към „всички австралийски институции и лица, които са допринесли за това завръщане“, и благодари на музейните и културно-исторически

Двете китайски културни реликви, репатрирани от Австралия – главата на статуя на военен служител от мавзолея Йоню (вляво) и главата на цивилен служител от мавзолея Йончан, бяха изложени на 29 октомври в Националната галерия на Австралия в Канбера

специалисти от двете страни за тяхната работа. „Връщането на тези две статуи не е краят на тяхната история. Това е ново начало за изследвания, опазване и културно наследство“, каза той.

Ник Мицевич, директор на Националната галерия на Австралия, заяви, че галерията е ангажирана с „етичното управление на националната колекция чрез надлежна проверка и проактивно проучване на произхода“. „Ние ценим и уважаваме международното сътрудничество и считаме репатрирането за нещо повече от физическо връщане на предмет. Това е акт на уважение и акт на световно партньорство“, каза той.

Тан Уей, заместник-директор на Националната администрация за културно наследство на Китай, заяви, че връщането на културни обекти, изгубени в чужбина, в страните им на произход, е

Тан Уей (вдясно), заместник-директор на Националната администрация за културно наследство на Китай, връчва благодарствена грамота на Ник Мицевич, директор на Националната галерия на Австралия

„акт на справедливост“, защитаващ културното наследство и „националните чувства на хората“.

Той каза, че правителствените агенции, музеите и институциите за културно наследство в Китай и Австралия са работили в тясно сътрудничество през последните години, за да изпълнят ангажимента си за опазване на културното наследство в международните рамки.

Репатрирането на статуите от династията Сун идва три години след като Австралия върна пет реликви на Китай, включително две фигурки отпреди около 1400 години, и вкаменелост на влечуго, датираща отпреди между 133 и 120 милиона години.

Дуан Йон, директор на Центъра за изследване на китайски културни реликви в чужбина към Шанхайския университет, заяви, че през последното десетилетие откриването и връщането на изгубени културни реликви показват „тенденция, която е относително благоприятна за страните, включително за Китай, които са понесли загуба на своето културно наследство“.

Той обясни, че страните, лишени от културното си наследство, продължават да полагат усилия за възстановяване му. Духът на съответните международни конвенции – като Конвенцията на ЮНЕСКО от 1970 г. и Конвенцията на УНИДРУА от 1995 г. – получава по-широко признание, осигурявайки важна правна основа за възстановяване и връщане.

„При възстановяването на изгубени реликви, изследванията на произхода и историята на трансфера са много важни и играят решаваща роля, особено в съдебните спорове“, каза той и призова за засилване на изследванията върху произхода и историята на пренасянето на изгубени културни реликви, подобряване на регистрацията и подаването на данни за реликви в местни колекции и частни ръце, както и провеждане на задълбочено проучване и разследване на заровени реликви.

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

Китай победи Япония с 1:0 във финала по футбол за незрящи на Азиатските параигри

Китай победи домакина Япония с 1:0 във финала по футбол за незрящи мъже на Азиатските параигри в Нагоя, съобщават в спортните си рубрики китайските медии.

Тан Дзихуа отбеляза решителния гол през второто полувреме и донесе титлата на отбора си.

Китай достигна до финала с актив от 4 победи и 1 загуба, завършвайки на първо място в групата.

Тан сподели, че първоначално не е разбрал, че е отбелязал гол. Преди да стреля, той чул гласа на водача на китайския отбор – човекът, който дава звукови насоки на играчите, за да им помогне да се ориентират къде е вратата – и преценил, че разстоянието е около шест до осем метра.

„Стрелях към гласа на водача от приблизително такова разстояние. Първоначално чух как противников играч блокира топката, затова си помислих, че тя е излязла извън игра“, разказа след мача голмайсторът Тан.

Но докато се връщаше назад, очаквайки Япония да изпълни удар от вратата, водачът се приближил до него, прегърнал го и му казал, че топката е влязла във вратата. „Тогава разбрах, че съм отбелязал гол“, сподели Тан.

На приключилите Пети азиатски параигри китайската спортна делегация спечели общо 207 златни, 117 сребърни и 111 бронзови медала. Така Китай зае първо място както по златни медали, така и по общ брой медали на това състезание и постигна най-добрия си резултат на състезание в чужбина.

Ма Инху вдъхновява хората с увреждания да преследват спортните си мечти

30-годишният спортист от автономната префектура Линся Хуей, провинция Гансу, се заема със спорта пара таекуондо праз 2018 г. Той тренира по 11 месеца осем години, разказва вестник „Чайна дейли“ за съдбата и спортните успехи на младия мъж с телесни увреждания. На 12-ите провинциални игри за хора с увреждания в Гансу тази година Ма Инху спечели три златни медала в два спорта – 400 м и 800 м по лека атлетика и в дисциплината паратаекуондо в категория до 58 кг, а също и сребро в скока на дължина.

За Ма Инху успехът означава да се тренира упорито всеки ден и да се справя с предизвикателствата, пред които го е изправила съдбата като инвалид без ръце. На 6-годишна възраст Ма загубва ръцете си след катастрофа с камион, оставяйки го без лявата ръка и с малка част над лакътя на дясната. Израснал в окръг Дунсян, той играе с приятели и тича по селските пътеки, учейки се да се ориентира във всекидневието.

„Бях млад и не мислех много за това – каза той. – Играех с малките си приятели и се разбирахме добре.“

Пътят му към спорта започва през 2014 г., когато отива в местната федерация на хората с увреждания, за да кандидатства за удостоверение за инвалидност. Служителите на тази служба забелязват спортния му потенциал и го насърчават да се занимава със състезателни спортове, което той с готовност приема. След около месец интензивни тренировки Ма спечелва злато както в дисциплините 100 м, така и 200 м на деветите провинциални игри за хора с увреждания в Гансу.

През 2018 г. Ма се присъединява към провинциалния отбор и преминава от лека атлетика към паратаекуондо, което беше добавено към програмата на Параолимпийските игри в Токио през 2020 г. Така паратаекуондото му открива нов път в състезателния спорт.

За разлика от бягането, паратаекуондото изисква гъвкавост, баланс и прецизен контрол. Затова след сутрешните си бягания Ма работи върху контрола на краката си и силата на торса си, за да подобри движението си на ринга. Треньорите адаптират тренировките му към физическото му състояние, усъвършенствайки стойката и защитните му техники. „Правя допълнителни упражнения за торса, след като приключа с всекидневните си тренировки по лека атлетика. Сила се изгражда стъпка по стъпка.“, казва необикновеният състезател по паратаекуондо.

Усилията скоро се отплатиха. След около три месеца тренировки той се класира на трето място на национално състезание по паратаекуондо, първото по рода си, проведено в Китай, което отбелязва ранен етап в кариерата му в спорта, напомня „Чайна дейли“.

През 2021 г. Ма спечелва титлата за мъже в категория 61 кг в категория К42 на 11-ите национални игри за хора с увреждания, осигурявайки първия златен медал за Гансу по паратаекуондо на събитието.

Ма казва, че позитивното мислене е ключово за преодоляване на предизвикателствата в спорта и всекидневието. „Опитвам се да се изправя пред всичко с усмивка, вместо да се обезсърчавам“, споделя той. Надява се хората да го виждат като позитивен човек, вместо единствено като параспортист.

Извън тренировките Ма се е научил да управлява всекидневните си задачи по свой начин, използвайки останалите си крайници, за да работи с телефон и да изпълнява рутинни дейности. Той се надява да сподели практическите умения, които е научил, с деца, изправени пред подобни предизвикателства. Сега баща на малко момче, Ма изпитва по-голямо чувство на отговорност. „Искам да продължа да работя усилено, да се състезавам и да се грижа добре за семейството си“, каза той.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

ДНЕС ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1000
ул. „Позитано“ 20 А
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите се заплащат авансово по банкова сметка или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.:+3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

КИТАЙ днес
6 – 12.11.2026

Снимка „Синхуа“

Културата на Наннин привлича интереса на туристите

Историко-културният квартал „Сандзие Лянсян“ („Три улици и две алеи“) в град Наннин е пълен с туристи. Традиционното културно наследство се преплита с жизнеността на съвременната търговия.

Китайските стандарти за нефрит са включени в международната бижутерийна система

Китайските стандарти за нефрит за първи път са системно включени в международната бижутерийна система. Това стана с публикуването на новото издание на ръководството Jade за класификация на нефрита на Световната конфедерация на бижутерската индустрия (CIBJO), представено на годишния конгрес на организацията през 2026 г. във Виченца, Италия.

Документът е разработван в продължение на три години с участието на специалисти от различни държави. Китайският национален център за инспекция и изпитване на скъпоценни камъни и нефрит (NGTC) има водещ принос в подготовката му, като предоставя научни изследвания, национални стандарти и практически опит от китайската индустрия.

Ръководството за първи път систематизира международната терминология, класификацията, оценяването и търговските правила за нефритените изделия, включително китайския жадеит и нефрита от Хътън.

То разграничава западното минералогично понятие jade (нефрит) от по-широкото китайско понятие yu, което обхваща и други традиционни декоративни камъни. Китайските наименования Фей Цуей (翡翠) и Хъ Тиенжо (和田玉) също са утвърдени като международни термини.

Новата система разширява критериите за оценка отвъд минералния състав и физическите свойства.

Тя включва цвят, прозрачност, структура, чистота и качество на обработката, като поставя акцент и върху художествената стойност на нефритената резба.

Термини като „леден вид“, „восъчен вид“ и „овча лой“ получават стандартизирани определения за международната търговия.

Ръководството въвежда и ясни правила за обозначаване на обработени и изкуствени изделия, включително различните категории обработка на жадеита. Целта е да се повишат прозрачността на пазара, защитата на потребителите и доверието в международната търговия.

Според експерти новият стандарт е важна стъпка за интернационализацията на китайската нефритена индустрия. Той съчетава научните критерии с традиционната китайска култура, улеснява трансграничната търговия и създава по-добри условия за излизането на китайските производители на световните пазари.

Общият боксофис за 2026 г. надхвърли 31,5 милиарда юана

Общите приходи от продажба на кино билети в Китай през 2026 година надхвърлиха повече от 31,5 милиарда юана, а броят на зрителите достигна 804 милиона.

През годината са реализирани 122 милиона прожекции и са пуснати над 400 филма в различни жанрове, сред които комедии, екшъни, фантастика, трилъри и анимации.

От началото на 2026 г. стойността на цялата производствена верига на китайската киноиндустрия е надхвърлила 480 милиарда юана. Сред новите заглавия е и първият създаден с изкуствен интелект филм за кинопрожекции – „Сансиндуй: От миналото към бъдещето“. Появата на този филм допринася за развитието на по-разнообразна и многостепенна екосистема на китайския кинопазар след празничния период по повод Националния празник на 1 октомври.

Китайските продукции заемат осем от първите десет места в класацията по приходи в цялата страна.

Според данни на Държавното филмово управление към края на август 2026 година приходите от разпространението на китайски филми в чужбина са надхвърлили 450 млн. юана.

33-тият китайски панаир на високите технологии в селското стопанство в Янлин се фокусира върху новата селскостопанска производителност

33-тият китайски панаир на високотехнологичните селскостопански постижения в Янлин, провинция Шанси, се проведе наскоро едновременно с изложението за селскостопански технологии на Шанхайската организация за сътрудничество през 2026 г.
Панаирът обхваща обща изложбена площ от 140 000 квадратни метра и включва девет тематични изложбени зони, включително изложение на високотехнологични селскостопански постижения, международно изложение за селскостопански обмен и сътрудничество, изложение за модерно селско стопанство, характерно за Шанси, и изложение за насърчаване на практическите селскостопански технологии.